

Юний зоолог

№17-20/2020
ВЕРЕСЕНЬ

(твое ім'я та прізвище)

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

ХТО ЖИВЕ НАВКОЛО ТЕБЕ?

Які знаки
стоять
на наших
дорозгах?

ТВАРИНИ У ТЕБЕ ВДОМА

– Хлопці, заведемо якогось домашнього улюбленця? – запропонувала Лапуня. – Співочу пташку чи рибку...

– Я давно мріяв про собаку, – зізнався Розумник. – Але виховати щеня нелегко. З ним треба гуляти, правильно годувати, навчити всім командам... І обов'язково зробити щеплення проти чумки та сказу!

– А я завжди хотів папужку! – жваво підтримав друзів Пустунчик. – Я б навчив його говорити... Тільки треба брати пташеня „хлопчика“, а не „дівчинку“! Папуги-самці набагато здібніші до розмов. Ви знали?

– О, так! – засміялася Лапуня. – Балакучих хлопців у нас вистачає! Невже ти хочеш, щоб хтось міг переговорити тебе? Я думала, тобі подобається чемпіонський титул Його Балакучості! Хіба ні? Думаєш, чому я би краще завела рибку? Акваріум такий гарний, як вікно в інший світ. І рибки мовчать!

– Якщо казати науково, риби спілкуються між собою і не менш балакучі за пташок, – зауважив Розумник. – Просто ми їх не чуємо.

– Добре, якщо не можемо визначитися, розіграймо, кого нам заводити, – придумав Пустунчик, боячись лишитися зовсім без домашнього улюбленця. – Напишемо на папірцях усіх тварин, яких можна тримати вдома, і...

– Перелічити всіх-всіх? – трохи злякалася Лапуня. – Але ж удома тримають навіть змії у спеціальних приміщеннях, що називається „тераріум“. А якщо випаде змія, а ми її не хочемо?

– А деякі тримають величезних волохатих павуків і мадагаскарських тарганів. Отаких величезних! – задоволено показав Пустунчик. Лапуня зойкнула. – То, може, добром згодитесь на папужку, доки не пізно?

– Припини нас лякати, – суворо сказав Розумник. – Це нечесно. Ідея вдала, напишемо всіх-всіх тварин, які зараз живуть в оселях поряд з нами. А потім оберемо свідомо, добре подумавши. **Отже, домашні улюбленці – це...**

– Коти! Собаки! Хвилясті папужки! Рибки! – навперейми сипали Пустунчик та Лапуня. – А породи і види називати?

– Ні, це занадто. Звісно, є величезна різниця, тримати вдома дога чи сенбернара метрової висоти у холці, чи малесенького шпіца або чи хуахуа, яких можна сховати у сумочку. Але все це собаки, вважаємо, ми порахували усіх одразу.

– Тоді, хом'ячки! Черепахи! Морські свинки! Канарейки та інші співочі пташки! Павуки! – виразно додав Пустунчик.

– Зачекай, – перебив Розумник. – Це вже екзотичні тварини. Здається, на канарейках відомі всім звичні домашні улюбленці скінчилися? До речі, ви знаєте, чому невеличких симпатичних гризунів звать „морськими свинками“?

– Бо вони товстенькі й пишуть кві-кві-ііі, наче поросятко, – сказала Лапуня.

– Я думаю, тому, що їх привезли здалеку, „з-за моря“, – припустив Пустунчик.

– Точніше, з-за океану! Наші „морські свинки“ маленькі родичі великої південноамериканської водосвинки капібари. Водосвинки вправно плавають і рятуються у воді від хижаків. Тепер щодо павуків... А знаєте, ці восьминогі мухолови, мабуть, знайдуться у кожному домі, навіть у найчистіших квартирах, принаймні на балконах! Поряд з нами часто-густо живуть непрохані сусіди, такі як таргани! Згадаємо їх теж!

– Е-е... у вікна залітають мухи та комарі, – почала Лапуня, – і навіть оси та шершні! А на кухні біля води заводяться дрібні мошки, а у шафці з крупами жучки та міль! А інша міль, яка їсть хутро і вовняні речі, може наробити шкоди в гардеробі!

– А ще біля солодкого бігають мурашки, – додав Пустунчик. – Такі руденькі, дуже дрібні, не такі, як живуть надворі у мурашнику. А ще під меблями можуть ховатися сколопендри! Такі великі страшні сороконіжки!

– Ой, лишенько! – злякалася Лапуня. – **Не хочу! Не треба нам сороконіжок, мокриць, бліх, кліщів, клопів, жучків, які точать меблі, та інших жахів!** Краще згадаймо голубів, які живуть біля кожного дому.

– Еге ж, а ще в підвалах водяться щури, біля припасів зерна – миші, – нагадав Пустунчик. – Крім голубів, у всіх дворах живуть ворони, горобці та купа інших птахів. А скільки різних комах, і не злічити!

ТЕПЕР МОДНО ВДОМА УТРИМУВАТИ КРОКОДИЛІВ, ЛЕВІВ, ЗМІЙ.

ІДУ Я ПО ВУЛИЦІ, А ПОРУЧ ЗІ МНОЮ –
! Круто!

– Справді, сусідів-тварин навіть у міських людей багато, – замислився Розумник. – А є ще свійські тварини, яких тримають у селі. Хто це?

– Корови! – хором відповіли друзі. – Кози, гуси, кури, качки! Свині, кролі, ві-вці, а ще... страуси! – випалив Пустунчик.

– Це правда, в Україні вже багато страусиних ферм, – погодився Розумник. – І ще розводять багато свійської птиці, крім звичних курей. Цесарок, індиків, фазанів, перепілок...

– А крім кролів розводять нутрій, – додала Лапуня. – І пасіка з бджолами принесе багато меду! А ще у господарстві корисні коні!

– Так, є тварини, які годують людей своїм молоком, несуть яйця, дають м'ясо, сало, хутро, мед, а коні та воли працюють разом з людиною. Без них раніше, коли не було машин, не увияти собі жодної далекої поїздки, і поле не зорати. Добре... хто ще може жити поряд з людиною?

– Та хто завгодно! – махнув рукою Пустунчик. – Хто біля лісу живе, і малих ведмежат-сиріт підбирає, і лосів, і кабанів підгодовує. І олені, лисиці, зайці, круки, орли, сови можуть опинитися в одному дворі з людьми, якщо їх підібрали пораненими чи рятували від голоду.

– Твоя правда. І в міських квартирах дехто тримає дуже екзотичних тварин. Наприклад, великих рептилій: пітонів, ігуан – великих ящірок, схожих на драконів, в акваріумі можна побачити зубатих піраній, водяних черепах, декоративних жаб...

– Великих африканських равликів, тарганів, павуків! – сказав Пустунчик.

– А замість хом'ячка можна натрапити на пухнасту шиншилу або схожого на смугасту білку бурундука, – пригадала Лапуня. – А ще я бачила у зоомагазинах великих папуг, таких як ара, какаду, жако. Знаю, що вдома живуть різні мавпи, лемури... але їх важко тримати. Здебільшого це нічні тварини, їм потрібні особливі умови і великий простір, щоб гасати з гілки на гілку. Також є мода на декоративних тварин: карликових свинок, домашніх тхорів... як мода на певні породи котів та собак. Але я думаю, улюбленця тримають не для „модного іміджу“, і треба обирати таку тварину, якій у вашій кімнаті чи у дворі буде добре.

– Можна і крокодила у ванну посадити, якщо дуже хочеться! – засміявся Пустунчик. – Та чи довго він буде тихим та ввічливим пожилцем? Думаю, скоро він з'їсть своїх господарів. А як не з'їсть, то трошечки надкусить! Лише спробує, які ви на смак.

– Згода, крокодила заводити не будемо! – проголосив Розумник. – Але вибір справді великий... Будь-якій тварині потрібна увага, свій затишний куточок, своя територія, звичне харчування, таке, як у природі... Недарма є тварини, які живуть поряд з людьми вже кілька тисяч років. З ними ми давно знайшли спільну мову, їх тримаємо вдома і в господарстві.

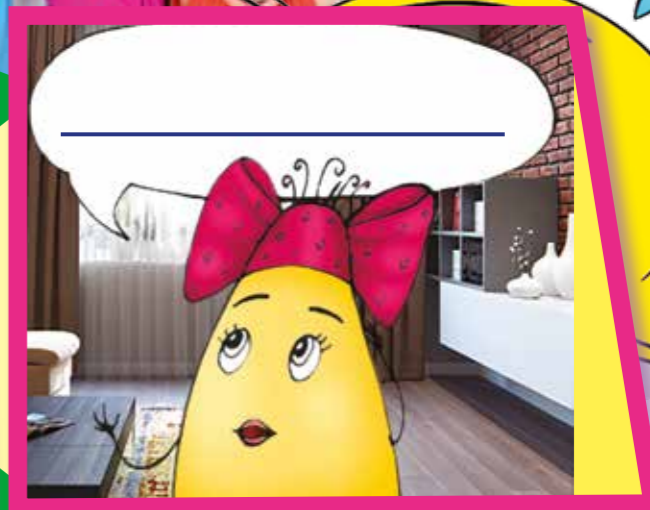
Дуже незвичні тварини вдома – це завжди складна і часто сумна історія. Або якісь великі негаразди привели цих тварин до людей, або у господарів з ними виникає купа проблем. Не кожна сім'я витримає навіть великого собаку, не кажучи вже про великих папуг, які нестерпно кричать бридкими голосами і гострим міцним дзьобом можуть нанести такі рани, що бережить пальці! Невідомо, з ким під одним дахом жити важче, з якимось пухнастим або крилатим екзотом чи з крокодилком!

– Але ж бувають щасливі історії, коли вдома виріс хижий звір, ведмідь або лев, і нікого не з'їв? – з надією запитала Лапуня.

– Звісно, дуже рідко таке трапляється, – погодився Розумник. – Здебільшого, коли господарі такого звіра – професіонали, співробітники зоопарку або цирку, і вміють доглядати диких тварин. Ведмедик, тигр, лев чи інший звір, врятований від смерті або важкої хвороби, вигодуваний людьми, буває дуже вдячним, лагідним, майже домашнім. Але... щоб історія закінчилася щасливо, коли звір підросте, його переводять з квартири у кращі умови, туди, де більше простору, де поряд з ним інші звірі... Людина назавжди залишається йому другом, але жити в будинку, де багато полхливих сусідів, де не дуже міцні стіни та підлога, навіть нема де побігати, граючись у полювання, для тигра справді дуже важко. Він не буде щасливим у міській квартирі, навіть коли господар його дуже добре годує і виводить погуляти надвір.

– Так, з тигром гуляти важко, – зітхнув Пустунчик. – Але це ж так круто! Ти йдеш, а поряд з тобою на повідку – тигр! Чи лев! Та добре, добре, зрозумів... тигра не буде. Що ж, друзі, треба добряче подумати! Я хочу завести саме того улюбленця, з яким і нам буде весело, і йому з нами непогано! Нелегкий вибір...

Цікаво, які тварини живуть вдома у наших читачів?

ДЕ ЖИВУТЬ

Лапуня доглядала за кімнатними квітами. Стирала пил з листочків, бризкала, поливала. Хлопці грали в настільну гру, коли почули, як подруга сумно зітхнула.

– Що сталося? – стривожився Розумник.
– У нас вдома так багато рослин, але немає жодної тварини, – сказала Лапуня. – Я б хотіла мати папужку. Або канарку, вона так гарно співає!

– А я хочу мати тигра! – втрутився Пустунчик.

– Не можна. Тигр – не домашня тварина!

– Чому? У мене буде маленьке тигреня.

– Тигреня виросте і з'їсть тебе!

– Не з'їсть! Я буду його виховувати!

– Все одно з'їсть!

– Не з'їсть! – наполягав Пустунчик. – Спитаємо?

Він взяв сухі пелюстки, які Лапуня зняла з квіток калачиків, та дмухнув їх за вікно. Одразу в його руках з'явилася маленька книжечка, яка росла, доки не виросла в Чарівну Книгу Природи, яку ніколи не втримати одному.

Зернята зібралися навколо книги.

– Скажи, я можу мати домашнього тигра? – спитав Пустунчик.

– Звісно можеш, якщо твоя домівка заповідник, цирк або зоопарк, – посміхнулася Книга. – Подумай сам. У міській кімнаті або в сільському будинку тигру буде замало місця. Заточений у чотирьох стінах, він буде сумувати, стане дратівливим та одного разу може не витримати і напасти на господаря. Дика тварина в домі – величезний ризик для всіх. Бо для неї в людському домі погані умови. Навіть не кожна рослина в горщику може рости. І ти сам знаєш, як важко жити в клітці, без зв'язку з природою...

– Так, знаю, – згадав Пустунчик і пошкодував тигра. – Але ж деякі тварини живуть з людьми. Навіть дуже великі! Такі як корова або кінь.

– Та це ж свійські тварини! Дикого коня ти на подвір'ї не втримаєш!

– У чому різниця?

– У давні-прадавні часи наші пращури помітили, що деякі тварини дуже корисні в господарстві. Без їхньої допомоги людині важко було вижити. І забажали люди завжди тримати цих тварин біля себе. Століттями людина привчала їх до свого дому. І нарешті вивела нові домашні породи. Назви сам цих тварин та їхні корисні вміння.

– Собака! – здогадався Пустунчик. – Охороняє дім. Не пускає чужих.

ТВАРИНИ?

– А також боронить господаря, його родину та допомагає на полюванні. Ще?

– Коти ловлять мишей, бережуть запаси зерна та їжі для людини.

– Хто ще?

– Корова та коза дають молоко, кури несуть яйця. Коні та воли возять великі вантажі. Допомагають землю орати. Півні були замість будильника...

– От бачиш, ти все знаєш. Дикі тварини – це ті, що живуть у природі. Свійські – ті, що здавна допомагають людям у господарстві. В інших країнах це незвичні нам тварини. Ми вдома утримуємо корів та свиней, а мишей ловить кіт. А в південних країнах тримають вдома страусів, навіть їздять на них верхи, а мишей там ловлять пітони – величезні змії, а дім від змій охороняють мангусты!

– Ой, жах! Я не хочу тримати вдома змію! – скрикнула Лапуня.

– Так, справді. Ми вже казали, не всіх тварин розумно, зручно та приємно тримати за домашніх улюбленців. Але таких багато. Кого ви знаєте?

– Собак, котів, хом'ячків, невеликих пташок, які можуть жити у клітці! Ще рибки в акваріумі! Та черепахи!

– За всіма ними треба вміти доглядати, – додав Розумник. – Не так легко доглядати за пташкою чи акваріумними рибками. Треба знати, чим та коли їх годувати, які умови в них у природі, щоб наш улюбленець не захворів, а якщо захворів – як лікувати. Щоб собака був у добрій формі, його треба тренувати і вигулювати, а котам треба місце, щоб гратися та на когось полювати.

– Навіть канарки самі співати не будуть, – сказала Лапуня. – Їх вчити треба. Я знаю, що набагато краще вчать розмовляти та співати самці пташок.

– Не тигра, то хоча б мавпочку можна мені завести? – попрохав Пустунчик.

– Ти обираєш тварин, яких важко утримувати в квартирі! Треба знати їхній характер! Мавпи, білки, єноти дуже рухливі, симпатичні, невеличкою зросту. Але їм дуже все цікаво, такі тварини перевернуть догори дригом весь дім. Усе погризуть, все перекинуть, вивернуть всі шапки та ящики. Хіба ти зможеш жити в такому безладі?

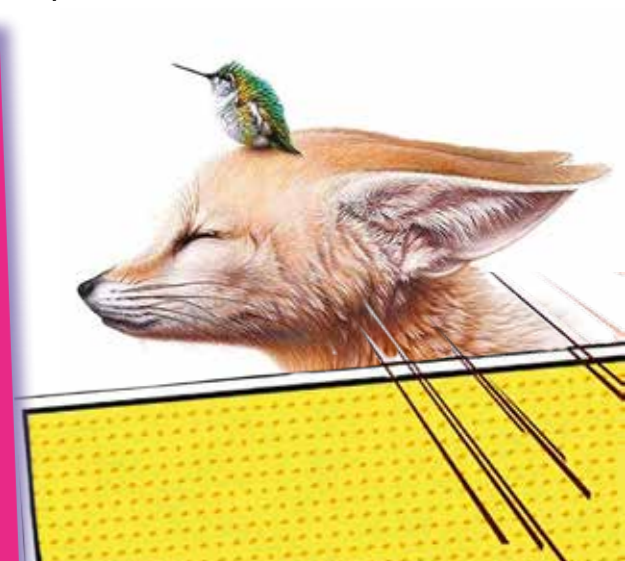
– Пустунчик навіть не помітить змін, – пхикнула Лапуня. – Кімната Пустунчика – завжди барліг! Мавпа – це для нього!

– Ні, дякую, – заперечив Пустунчик. – Я краще черепаху придбаю.

Зернята засміялися.

Ще довго друзі мріяли, яких тварин їм би хотілося тримати вдома, а на яких дивитися краще в гарному великому зоопарку, а найкраще – у природі.

А які тварини живуть поряд з тобою в природі, в господарстві, вдома?

РОЗГАДАЙ, ЯКІ БУВАЮТЬ ТВАРИНИ?

ДИКІ ЧИ СВІЙСЬКІ?

ХІЖИ

ВІЙСЬКСЬ

АРДОТНВІ

ИКДІ

ДМОШАНЦЛЕБНЮУЛІ

Дресирувати важко або неможливо

Людина - ворог

Людина - друг

Природний раціон

Погано розмножуються у неволі

Самі облаштовують (шукають) собі житло. Мешкають у природі: у лісах, на полях, у морях і океанах

ДИКІ ТВАРИНИ

Добре розмножуються

СВІЙСЬКІ ТВАРИНИ

Мешкають поруч з людиною

Не лише постачають людям їжу і матеріали, але й виконують роботу, можуть бути тваринами-компаньйонами (домашніми улюбленцями), яких утримують для спілкування і позитивних емоцій

Пристосовані до людської їжі

Краще піддаються навчанню і дресируванню

Вміють виживати у природному середовищі, постійно борються за виживання

Джерело їжі, матеріалів, об'єкти естетичної насолоди

На волі беззахисні. Відповідальність за їхнє життя повністю лежить на господареві

ЧЕТВЕРО

СУПЕРГЕРОЇВ

ПОТРЕБУЄ
ОХОРОНИ

несе найменші яйця
найменша пташка

Золотомушка

– Сьогодні ви дізнаєтесь про четвірку супергероїв нашої природи, – повила свою розповідь Чарівна Книга Природи. – Знаєте, хто це?

Зернята замислилися.

– Гадки не маю, – нарешті сказала Лапуня. – Мабуть, хтось найсильніший, найсміливіший, найбільший. Одним словом най-най-най...

– Ти вгадала! – похвалила її Чарівна Книга. – Супергерої мають якусь суперздатність або суперприкмету, якої немає в інших. Ви вмієте розрізняти звірів, комах, птахів та риб. Скажіть, хто найбільший звір у дикій природі України?

– Слон! – миттєво видав Пустунчик.

– Та він не живе в Україні!

– Тоді, м-м... зубр? Чи бурий ведмідь?

– Вгадав! Зубр – це найбільший звір, він – травоїдна тварина. А бурий ведмідь – найбільший хижак у наших лісах.

Ось він, клишоногий господар Карпат, – сторінка відкрилася, і Зернята побачили живого ведмедя, який сидів у лісі на березі чистого озера та чатував на рибу. Точний рух великої лапи і хап... спіймав!

– Який величезний! – з острахом прошепотіла Лапуня. – А пазурі!.. Жах! Ведмежата такі манюні! Пухнастики! А великий ведмідь такий необережний! Розрив мурашник, поїв усі личинки. Зривав малину, то пів куща зламав! А йде поміж деревами, під ноги не дивиться, рослини давить, гілки ламає! Молоде деревце зламав, коли кігті точив. Який невихований!

– Бурих ведмедів у природі лишилося дуже мало, кілька сотень. Живуть їхні сім'ї тільки в заповіднику біля озера Синевир, у Карпатах. У ведмедя майже такі самі смаки, як і у людини. Він їсть все: рослини, м'ясо, яйця. Любить смачненьке-солоденьке. Бере все, що йому подобається, не дбає про менших тварин, комах не помічає, навіть грабує, і вважає себе головним у лісі. Але насправді цих велетнів так мало! Ведмедів треба дуже берегти. А людей так багато, що треба природу від них охороняти! Особливо, якщо кожен почне поводитися, як ведмідь!

любить мед

найбільший звір

ловить рибу

бджола

ведмідь

найцінніша комаха

збирає мед

найбільша прісноводна риба

живе у річках

чистить водойми

сом

ПТАХИ-РЕКОРДСМЕНИ УКРАЇНИ

Орел
піднімається
найвище у небо

Гриф чорний
найбільший

Золотомушка
найменша

Сапсан
найшвидший

У канарки
найшвидше
б'ється серце -
1 000 ударів на
хвилину
(у людини - 75)

**Лелека,
вальдшнеп**
пролітають
найбільше

Беркут має
найбільші крила

У лелеки
найдовший дзьоб
серед лісових
птахів, 19 см

Бугай має
найсильніший
голос

**У зеленого
дятла** найдовший
язик, 14 см

Дрохва
найважча

**Журавель
сірий**
найвищий

У пелікана
найдовший дзьоб, 51 см

Кури найчисленніші
птахи на Землі

РИБКА ЧИ НІ?

Мама морського коника відкладає ікринки в кишеню, яка знаходиться на животі у тата. І саме тато виношує і народжує малюків! За місяць з роздутого таткового живота вилуплюються дитинчата. Цей коник живиться дрібними рибками, засмоктуючи їх своїм ротом, ніби піпеткою. Тіло його вкрите видозміненими лусочками, схожими на пухирці. Хвіст – це кермо, за допомогою якого він тримається на плаву і кріпиться ним за водорості. Пересувається морський коник за допомогою плавців, які є на спині і на черевці. Дихає зябрами.

Чи можна назвати морського коника рибою? Так! Його тіло вкрите лусочками, у нього є зябра, плавці, і він розмножується ікринками.

ЯКУ РИБКУ ТИ МОЖЕШ ПОСЕНТИ У СВОЇЙ АКВАРІУМ?

МАНДАРИНКА

ТЕЛЕСКОП

АКУЛА-МОЛОТ

РИБА-НІЖ

РИБА-АНГЕЛ

РИБА-МІСЯЦЬ

РИБА-ЛОХИНА

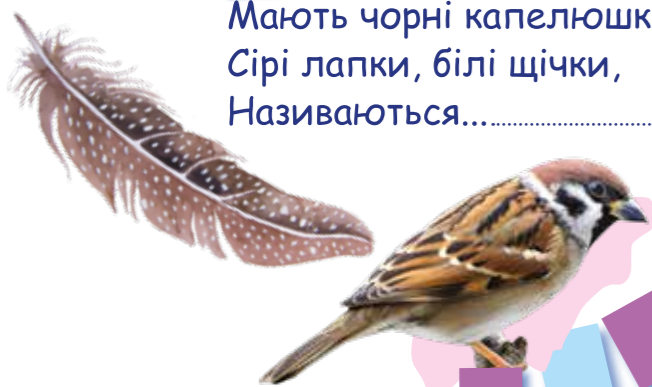
РИБА-КРАТІЯ

ФОТОВІКТОРИНА

1. Зимуючий птах, який живить-ся ягодами і насінням дерев.
2. Птах, який любить жолуді.
3. Хто і взимку робить запаси?
4. Крихти якого хліба треба насипати до годівнички?
5. Хто любить несолене сало?
6. Хто не відмовиться від варених макаронів?
7. Що є лише у птахів?
8. Чи є у птахів зуби?
9. Які птахи прилітають до нас зимувати?
10. Сіра шубка із пір'їн,
На морозі жвавий він.
Не орел цей стрибунець.
Хто це, діти? - ...
11. Біла латка,
Чорна латка
По дереву скаче.
12. Цілий день працюю в гаї,
Діловито дзьобом б'ю,
Я не цвяхи забиваю,
Я комашок дістаю.
13. Крізь зимові заметілі
Пташенята прилетіли.
В них червоні гарні груди -
Ніби яблука усюди
Хтось розвісив у дворі.
Звуться пташки...
14. Жовтогруді щибетушки,
Мають чорні капелюшки,
Сірі лапки, білі щічки,
Називаються...

ВІКТОРИНА ПРО ТВАРИН

1. Як назвати одним словом усіх, хто намальований у таблиці?
2. Як назвати тих, хто намальований у 1 рядку?
3. Знайдіть зайву пташку в цьому рядку. Чому вона зайва?
4. Скільки птахів у таблиці?
5. Кого більше: звірів чи комах?
6. Порівняйте тварин у 2 і 3 рядку. На які 2 групи їх можна поділити?
7. Що спільного у тварин 4 стовпчика?
8. Порівняйте тварин у 3 і 4 рядку. Чим вони відрізняються?

				1
				2
				3
				4

ВІДПОВІДІ: 1. Снігур. 2. Сойка. 3. Повзик. 4. Сухого, пшеничного. 5. Синички. 6. Дятел. 7. Пір'я. 8. Ні. 9. Снігурі, шишкарі, омелюхи. 10. Горобець. 11. Сорока. 12. Дятел. 13. снігурі. 14. синички.

ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ

ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ

- Напиши вірш або есе про свою улюблену тварину (на рідній та іноземній мовах). Намалюй її.
 - Намалюй тварину, яка живе у тебе вдома, або ту, про яку ти мрієш як про домашнього улюбленця.
- Чекаємо на ваші листи до **30 вересня** на адресу teacherkolosok@gmail.com
Роботи будуть розміщені у фотогалереї „КОЛОСКА” на сайті e-kolosok.org у рубриці „ПРОЄКТИ КОЛОСКА”.

ГОЛОСУЙТЕ ЗА КРАЩУ РОБОТУ.

Найкращі роботи будуть опубліковані у нашій газеті

ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ

ВІДПОВІДІ: 1. Тварини. 2. Птахи. 3. Ластівка – перелітня. 4. 7. 5. Звірі. 6. Свійські та дикі. 7. Вони мають крила. 8. Одні – хижі, інші – рослиноядні.

РЕКОРДИ У СВІТІ ТВАРИН

Найдовше живуть

Сейшельські черепахи, 300 років

Найсильніша тварина

Жук-гноювик піднімає вантаж, у 1 141 раз більший ніж його маса. Для людини це рівноцінно підйому вантажного тягача з причепом

Найвища тварина

Жирафа, 6 м

Найкращий скелемаз

Снігова коза. Ці тварини з легкістю стрибають по стрімких підвісних скелях з ледь помітними уступами

Рекордсмен-ненажер

Бурозубка. Ця манюня за добу може з'їсти в 4 рази більше ніж важить сама

Ніколи не хворіє на інфекційні хвороби, а всі рани загоюються із дивовижною швидкістю

Акула має таке міцне здоров'я

Найважча і найдовша тварина на планеті

Синій кит, маса 150-180 т, довжина - 33 м

Найважча тварина суходолу

Слон, маса самця може сягати 7 т

Найповільніша тварина

Равлик, долає приблизно 6 см на хвилину

Найрозумніша тварина

Шимпанзе

Найменший звір

Землерийка, 6-8 см, маса - 2 г

Найшвидша тварина

Гепард, розвиває швидкість до 120 км/год

Найбільше спить

Змія, може спати 3 роки поспіль

Найотруйніша тварина

Плямистий деревозаз. Отрути цього маленького жабеняти досить, щоби вбити двох великих слонів і 20 людей!

Найкращий стрибун

Кенгуру, стрибає у довжину 12 м

Найзубатіша тварина

Садовий слимак (Америка), має 14 175 зубів, у 135 рядах по 105 зубів у кожному

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:

Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-24,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Заступник головного редактора:

Оксана Петрик.

Дизайн і верстка: Каріне Мкртчян-Адамян

Підписано до друку 31.08.20,
формат 60x84/8.

Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.

Адреса редакції: 79038, м. Львів,

а/с 9838. Надруковано в друкарні

ТОВ "Видавничий дім „УКРПОЛ”.

Видання виходить за підтримки Львівської обласної державної адміністрації Львівської обласної ради

